

بنام خدا

شاخص های ارزیابی رشته تخصصی جراحی دهان و فک و صورت

انجمن جراحان دهان و فک و صورت ایران

گروه علوم پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ارائه شده به: معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

مجری طرح: دکتر عطا قراچه ای

تاریخ خاتمه گزارش: سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه

فهرست

- مقدمه
- چکیده
- فصل اول : جراحی دهان و فک و صورت در کشورهای پیشرفته
- فصل دوم : جراحی دهان و فک و صورت در ایران
- فصل سوم : مروری بر سیستم های آموزشی جراحی دهان و فک و صورت دنیا و مقایسه آن با ایران
- فصل چهارم : چالشهای جراحی دهان و فک و صورت در ایران
- فصل پنجم : شاخص های کمی ارزیابی جراحی دهان و فک و صورت در ایران
 - ✓ بخش اول-شاخص های انسانی
 - ✓ بخش دوم-شاخص های مالی
 - ✓ بخش سوم-شاخص های ساختاری
 - ✓ بخش چهارم-شاخص های عملکردی
 - ✓ بخش پنجم-شاخص های بهره وری

✓ بخش ششم-شاخص های برداشتی مشتری

✓ بخش هفتم-شاخص های برداشتی کارکنان و فعالان

• فصل ششم: شاخص های کیفی ارزیابی جراحی دهان و فک و صورت در ایران

• فصل هفتم: جمع بندی و پیشنهادات

• روش کار تهیه و تدوین

• منابع و ماخذ

• مراجع

• پیوست ها

• چکیده لاتین

مقدمه

این مجموعه با عنایت به موضوع ارزیابی گروههای علمی توسط معاونت محترم فناوری ریاست جمهوری تهیه شده است. در این مجموعه اطلاعاتی درباره وضعیت موجود رشته جراحی دهان و فک و صورت، ویژگیهای ساختاری آن، شعبه های فرعی این شاخه از جراحی، تطبیق پتانسیل های کشور با استانداردهای جهانی و مقایسه آن با موارد مشابه منطقه ای و بین المللی ارائه شده است. در این مجموعه تلاش شده است، ضمن تعیین وضعیت مطلوب و ایده آل به ارائه راهکارهای بهبود در جهت رسیدن به این اهداف پرداخته شده و راهکارهایی عملی برای سطوح مختلف تصمیم گیری ترسیم شود.

به هر حال باید به این نکته توجه داشت که عدم وجود آمار و اطلاعات دقیق، (حتی از مراکز دولتی و وزارتخانه ها) از کاستی های اساسی در تهیه این نوع گزارشهاست. در این گزارش تمام تلاش ما بر این بوده است که ضمن استفاده از تمام پتانسیل های موجود، منابع مورد استفاده از صحت و اعتبار کافی برای ارائه به آن مرجع محترم برخوردار باشند.

چکیده

رشته جراحی دهان و فک و صورت رشته‌ای تخصصی از دندانپزشکی است که شامل تشخیص و درمان بیماریها، آسیب‌ها و نقص‌های ناحیه دهان، فک و صورت است. بر طبق تعریف انجمن جراحان دهان و فک و صورت آمریکا (AAOMS) این متخصصین درمان بیماریها، آسیب‌ها، نقص‌ها و جنبه‌های زیبایی دهان، دندانها، فکین و صورت را بر عهده دارند.

تنوع سیستم‌های آموزشی تخصصی این رشته در نقاط مختلف دنیا از مشخصات بارز آن است. در کشور ما این تخصص دوره‌ای 4 ساله بعد از دندانپزشکی عمومی بوده است که از چند سال قبل و متعاقب بازنگری کوریکولوم‌های تخصصی به 5 سال افزایش یافته است. در حال حاضر عمده‌ترین چالش پیش روی این رشته گذر از این مرحله بنیابینی و رفتن در قالب سیستم آموزشی دو مدرک (Dual Degree) است که هم اکنون در وزارت بهداشت در دست بررسی است.

جراحی دهان و فک و صورت در کشورهای پیشرفته

آمریکا و کانادا

تمام برنامه‌های آموزشی تخصصی جراحی دهان و فک و صورت مبتنی بر دندانپزشکی است هر چند برخی برنامه‌های تخصصی شامل کسب مدرک MD (دکترای پزشکی) هم در این کشورها وجود دارد. هر چند محدوده فعالیت هر دو گروه یکسان است. در این دو کشور متخصصین Single Degree و Dual Degree تحت پوشش یک انجمن بوده و بجای رقابت با هم به نوعی همکاری جمعی دست یافته‌اند.

آلمان و انگلستان و سوئیس

در این کشورها متخصصین جراحی دهان و فک و صورت در صورتیکه فقط از دندانپزشکی وارد تخصص شده باشند، دوره محدودتر جراحی دهان را می‌گذرانند که دوره‌ای سه ساله است. در صورتیکه علاوه بر مدرک دندانپزشکی، مدرک MD هم دریافت کنند وارد دوره تخصصی 5-7 ساله‌ای می‌شوند که طیف کاری بسیار وسیعتری دارد.

بلژیک و اتریش

متخصصین این رشته حتماً باید هر دو مدرک دندانپزشکی و پزشکی را دارا باشند.

فرانسه

این رشته تخصصی از تخصص‌های پزشکی محسوب می‌شود.

دانمارک، سوئد، هلند

متخصصین این رشته فقط نیاز به داشتن مدرک دندانپزشکی دارند.

ژاپن و چین

در بیشتر کشورهای آسیایی و از جمله در این دو کشور این تخصص مبتنی بر دندانپزشکی است.

جراحی دهان و فک و صورت در ایران

در کشور ما هم مانند بیشتر کشورهای جهان این رشته تخصصی مبتنی بر دندانپزشکی است. از آنجایی که سیستم آموزش پزشکی کشور ما از سیستم آموزشی آمریکا تأثیر زیادی پذیرفته است و بنیانگذاران اولیه این رشته در دهه 70 میلادی فارغ التحصیلان دانشگاههای آمریکایی بودند، فرمت اولیه این رشته به همان شکل آمریکایی در ایران شکل گرفت. این رشته برای اولین بار در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه تهران تأسیس شد و بعدها ضمن گسترش جنبه‌های بیمارستانی آن اولین بخش تخصصی بیمارستانی بعد از انقلاب در بیمارستان امام خمینی راه‌اندازی و سپس به بیمارستان شریعتی منتقل شد. این رشته، با توجه به نیاز دوران جنگ گسترش وسیعی یافت و سیستم آموزشی دستکاری که از سال‌های اول پس از انقلاب پا گرفته بود، در بیمارستان‌های شریعتی و کمی بعد در بیمارستان طالقانی مستحکم شد. سیستم آموزشی این رشته در سالهای بعد از جنگ از سیستم چهار ساله اولیه به سیستم پنج ساله تغییر یافت ولی فرم اولیه Single Degree حفظ شد.

هر چند در چند سال اخیر و همپای تغییرات در سیستم‌های آموزشی دنیا لزوم بازنگری در فرم اولیه Single Degree و تبدیل آن به سیستم‌های Dual Degree کاملاً احساس شده است و هم اکنون در وزارت بهداشت مطرح است.

مروری بر سیستم های آموزشی جراحی دهان و فک و صورت دنیا و مقایسه آن با ایران

سیستم های آموزشی جراحی دهان و فک و صورت در دو فرم کلی Single Degree و Dual Degree قابل بررسی هستند. هر فرمت نیز در دو نوع آمریکایی و اروپایی قابل بررسی است.

1- فرمت Single Degree آمریکایی

این فرم از آموزش تخصصی که مبتنی بر دندانپزشکی است در آمریکا و کانادا رایج است و شبیه ترین نوع به سیستم آموزش رایج در کشور ما است. در این فرم آموزشی، دندانپزشکی که وارد این دوره می شود، طی 4 سال ضمن گذراندن دوره های آموزشی تکمیلی پزشکی، اعمال جراحی تخصصی را یاد می گیرد. محدوده فعالیت این گروه بخاطر Single Degree بودن محدودتر از گروه Dual Degree نیست.

2- فرمت Single Degree اروپایی

این فرم از آموزش تخصصی که مبتنی بر دندانپزشکی است در آلمان، بریتانیا و سوئیس رواج دارد. در این فرم دندانپزشکی که وارد این دوره می شود طی 3 سال فقط جراحی های محدود در ناحیه دهان را آموزش می بیند. محدوده فعالیت این گروه بسیار محدودتر از گروه Dual Degree است.

3- فرمت Dual Degree آمریکایی

این فرم از آموزش تخصصی که براساس نیازهای جدیدتر و توسعه شاخه های فرعی تر این رشته تکوین یافته است، مبتنی بر برنامه های آموزشی آمریکا و کانادا است.

این فرم توسعه یافته، با فرمت آموزشی کشور ما نیز قابل Integration است. در این فرم دندانپزشکی که وارد دوره تخصصی می‌شود، بعد از یکسال آموزشی‌های اولیه جراحی دهان، بمدت دو سال به دانشکده پزشکی رفته و بعد از کسب مدرک MD ، 3-4 سال باقیمانده از دوره تخصصی را به آموزشی در زمینه جراحی‌های فک و صورت سپری می‌کند. کل دوره 6-7 سال است.

4- فرمت Duel Degree اروپایی

در این فرم، فرد بعد از تکمیل مجزای دوره‌های آموزشی پزشکی و دندانپزشکی (حدود 10 سال) حدود 6 - 5 سال به آموزش در حیطه جراحی دهان و فک و صورت می‌پردازد. این شیوه در آلمان و انگلستان مرسوم است.

آموزش‌های Fellowship

در تمام سیستم‌های آموزشی پیشرفته دنیا این دوره‌ها وجود دارند .

در آمریکا: این دوره‌ها در قالب فلوشیپ‌های تراماتولوژی فک و صورت ، جراحی‌های کرانیوفاسیان، جراحی‌های انکولوژی فک و صورت و بازسازی، جراحی فک و صورت اطفال و جراحی‌های زیبایی فک و صورت اجرا می‌شوند. طول این دوره‌ها حداقل یکسان است.

در اروپا: دوره‌های فلوشیپ در قالب جراحی‌های انکولوژی سر و گردن، جراحی‌های زیبایی، جراحی‌های شکاف لب، دهان و کرانیوفاسیال و نیز تراماتولوژی فک و صورت اجرا می‌شوند.

در کشور ما نیز به تبعیت از فرمت آمریکایی، این دوره‌های فلوشیپ تصویب شده است. اما هم اکنون دو مرحله آغازین اجرا بوده و تا رسیدن به مرحله بازدهی کامل باید از مراحل مختلف اداری و سازمانی عبور و در نهایت بعد از نهادینه شدن به مرحله بازدهی برسند.

چالشهای جراحی دهان و فک و صورت در ایران

چالش‌های این رشته تخصصی در کشور ما در 2 بخش جداگانه قابل بررسی است .

چالش‌های داخلی رشته ای و چالش‌های خارجی رشته ای

چالش‌های داخلی رشته ای

رشته جراحی‌های دهان و فک و صورت بنا به ماهیت حد واسط بودن آن بین رشته‌های دندانپزشکی، هم اکنون از عدم وجود هویت مستقل قوی در کشور ما رنج می‌برد. این رشته علیرغم پتانسیل‌های بسیار فراوان درمانی، آموزشی و پژوهشی بعلت عدم مدیریت مناسب در زمان مطلوب در دهه‌های اخیر و عدم رشد مناسب همپای کشورهای پیشرفته و صرفاً با تکیه بر اغراض شخصی و نه عقل جمعی، حدود 2 دهه از سیستم مشابه خارجی خود (عمدتاً سیستم آمریکایی که از آن الهام گرفته شده است) از نظر هویت عقب تر است.

خوشبختانه این مسئله تنها در همین زمینه صدق می‌کند و این رشته بنابر تکیه بر هوش و استعداد ایرانی از نظر جایگاه علمی و درمانی موقعیتی برابر و یا حتی به جرأت می‌توان گفت بهتر در مقایسه با سیستم‌های مشابه در جهان را داراست.

چالش‌های خارجی رشته ای

این نوع از چالش‌ها در ارتباط با چالش‌های نوع اول است. با توجه به عدم هویت سازی مستقل برای این رشته طی دهه‌های اخیر، رشته‌های هم پوشان یا OverLap شامل جراحی پلاستیک و جراحی گوش و حلق و بینی ضمن حضور در حیطه‌های مسلم این رشته و غیر از موارد هم پوشان، در ضمن انکار حق این رشته در موارد هم پوشانی، مدعی حیطه‌های مستقل بر این رشته نیز شده‌اند. متأسفانه این چالش، گاهی حتی به عرصه مطبوعات و رسانه‌ها نیز کشیده شده و در اغلب موارد در شکلی نابرابر و با استفاده از ابزارهای تبلیغاتی و بصورتی یکطرفه به سود طرف مدعی جلوه داده شده‌اند.

از طرف دیگر رشته‌های هم پوشان در دندانپزشکی (پریودانتیکس و اندودنتیکس) هم با استفاده از فرصت مناسب در این عرصه، اقدام به حضور آشکار در برخی حیطه‌های مسلم این رشته کرده‌اند.

شاخص های کمی ارزیابی جراحی دهان و فک و صورت

بخش اول-شاخص های انسانی

تعداد جراحان دهان و فک و صورت در آخر سال تحصیلی 87-88 246 نفر بوده است. از این تعداد 56 نفر در دانشگاههای کشور به عنوان هیئت علمی شاغلند که از این تعداد 4 نفر استاد، 9 نفر دانشیار، 38 نفر استادیار و 5 نفر مربی هستند. این عده را میتوان به عنوان محققین این حوزه نیز قلمداد نمود.

در سال تحصیلی 88-89 تعداد 62 نفر دستیار در مقاطع مختلف در این رشته به تحصیل مشغول بوده اند.

بخش دوم-شاخص های مالی

اعتبارات آموزشی و تحقیقاتی تخصیص یافته به این رشته محدود به صرفا بودجه های دانشگاهی بوده و هیچ مرکز دیگری (اعم از دولتی یا خصوصی) در این زمینه فعال نمیباشد.

بخش سوم-شاخص های ساختاری

شامل مراکز آموزشی عمومی در دانشکده های دندانپزشکی و مراکز آموزشی تخصصی در مراکز بیمارستانی دانشگاهی است.

این رشته دارای یک انجمن علمی است که در سال 1354 تاسیس شده است.

مشخصات انجمن:

سال تاسیس انجمن 1354

نشانی انجمن:میردامدین ولیعصر و افریقا ساختمان 315 طبقه دوم

ساختمان انجمن واقع در میدان ونک ،خیابان توانیر شمالی ،کوچه گیتا شماره 4

شماره حساب انجمن:بانک سرمایه ،شعبه زعفرانیه ،شماره حساب 10188105322611

تلفن:88780021-88783311

نمابر:887870232

نشانی سایت اینترنتی www.soms.ir

اعضای هیات مدیره:

رئیس دکتر سید حسین مرتضوی، دبیر دکتر محمد بیات، نایب رئیس دکتر علی حسنی، خزانه دار دکتر امین یمنی، بازرس دکتر محمد جعفریان، مسئول اموریین المللی دکتر عطا قراجه ای، مسئول عضویت ها تشکیلات دکتر امیر کبیری، اطلاع رسانی و هماهنگی دکتر بهنام بهلولی

شعبات انجمن:

- شبراز 1385 شیراز خیابان قصرالدشت جنب سازمان انتقال خون ساختمان ی ارسلاں طبقه هفتم 07116271726
- اصفهان 1385 اصفهان میدان دروازه شیرازخ سعادت آباد جنب ملاضدرا ساختمان هرم شماره 1 0311-6685968
- همدان 1385 همدان خیابان بوعلی سرپل یخجال ساختمان شفا ط 1 8114227980
- تبریز 1385 تبریز آزادی بین گلاباد و گلگشت ساختمان پزشکان گلاباد 04113361654
- مشهد 1385 بلوار وکیل آباد پویا پ 9 0511-8829501
- اهواز 1385 اهواز خیابان نادری نبش حافظ ط 3 واحد 4 06113365883
- رشت 1385 رشت خیابان مطهری به چهارراه میکائیل جنب شیرینی پگاه ساختمان پزشکان مهر 013113233278

بخش چهارم-شاخص های عملکردی

این انجمن طی ده سال قبل با انتشار مقادیر قابل توجهی مقاله در مجلات معتبر بین المللی (در قسمت پیوست با جزئیات ذکر شده است) و برگزاری 5 دوره کنگره (که 4 دوره اخیر آن بین المللی بوده است) و صرفا با تکیه بر همت همکاران توانسته است تاثیر قابل توجهی بر پیشرفت این رشته در کشور داشته باشد.

بخش پنجم-شاخص های بهره وری

نسبت تعداد مقالات منتشر شده طی سال اخیر(2009) به تعداد کل محققان این رشته حدود 1 به 2 بوده است.

بخش ششم-شاخص های برداشتی مشتری

مدارک مستندی در این زمینه وجود ندارد ولی کیفیت بالای خدمات ارائه شده در این حیطه در مراکز دانشگاهی و خصوصی، مقالات ارائه شده در معتبرترین مجلات دنیا و برگزاری همایشهایی در مرزهای دانش، میتواند به عنوان معیارهایی از میزان رضایت مخاطبان مدنظر قرار گیرند.

بخش هفتم-شاخص های برداشتی کارکنان و فعالان

مدارک مستندی در این زمینه هم وجود ندارد ولی از مجموع شواهد موجود چنین بر میاید که متأسفانه در این زمینه میزان رضایت فعالان این بخش بالان بوده و فعالان این حوزه اعتقاد راسخ دارند که از پتانسیلهای آموزشی، تحقیقاتی و خدماتی موجود استفاده بهینه صورت نمیگیرد.

شاخص های کیفی ارزیابی جراحی دهان و فک و صورت

تحقیقات انجام شده در این بخش تا حد زیادی در راستای اهداف توسعه ای کشور بوده است. هر چند تاکنون در فرایند سیاستگذاریهای علمی کشور به این مقوله خاص توجهی درخور صورت نگرفته است. هر چند این رشته در کشور تا حدودی جایگاه خود را یافته است اما تا کسب جایگاه مطلوب فاصله زیادی وجود دارد. طی سالهای اخیر با گسترش ارتباطات بین المللی امکان مراودات علمی عملیتر شده و از طرفی توانسته است تواناییهای کشورمان را به دیگران بشناساند. نکته قابل تامل در فرایند سیاستگذاریهای علمی کشور در این مقوله مشارکت بسیار کم رنگ محققان این رشته در تصمیم گیریهای مربوط به آینده آن است. عدم وجود مراکز حامی غیر دولتی در مقوله های آموزشی و تحقیقاتی و درمانی از دیگر مشکلات موجود است. از دیگر چالشهای عمده موجود تبعیضی است که بین اعضای هیئت علمی تحت عناوین تمام وقت اعمال میشود. افرادی که علیرغم به دوش کشیدن قسمت اعظم بار کاری دانشگاهها از حداقل امکانات برخوردارند.

جمع بندی و پیشنهادات

طبق آنچه در فصل‌های گذشته عنوان شد، رشته جراحی دهان و فک و صورت پلی است میان رشته‌های دندانپزشکی و پزشکی که در نوع خود در میان تخصص‌های پزشکی و دندانپزشکی بی‌نظیر است. متخصصین این رشته از یک سو با مهارت در زمینه دندانپزشکی توانایی‌های منحصر بفردی در درمان ساختارهای ظریف سر و صورت پیدا می‌کنند و از سویی دیگر با اطلاعات پزشکی که در طی دوره تخصصی بدست می‌آورند، توان مدیریت بیماران پیچیده را در زمینه بیماریهای مختلف کسب می‌نمایند.

آنچه واضح است حیطه کاری این رشته کاملاً واضح و روشن بوده و هیچ رشته دیگری (چه در پزشکی و چه دندانپزشکی) قادر به بیان ادعای جایگزینی و یا رقابت با آن نیست. هر چند واضح است که هم پوشانی در حیطه کاری امری کاملاً واضح و آشکار است که بعلت گستردگی علوم در تمامی رشته‌ها قابل قبول است.

آنچه مسلم است در کشور ما از پتانسیل‌های درمانی، آموزشی و پژوهشی این رشته استفاده بهینه صورت نمی‌گیرد.

از جنبه درمانی همین بس که تنها 20٪ از بیماران ترامای فک و صورت توسط متخصصین این رشته درمان می‌شوند.

از جنبه آموزشی همین بس که تعداد متخصصین این رشته تنها حدود 300-200 نفر است (مقایسه کنید با آمریکا که حدوداً 7000 نفر متخصص جراحی فک و صورت دارد)

و از نظر پژوهشی همین بس که تنها مرکز تحقیقاتی مصوب این رشته هنوز پس از سالها در حال طی مراحل اداری است.

اما با تمام این نامهربانی‌ها و کم لطفی‌ها این رشته طی سه دهه بعد از انقلاب از نظر تکنیکی و تربیت نیروهای متخصص (هرچند کم تعداد) در حدی رشد داشته است که به جرأت می‌توان ایران را از نظر جراحی‌های فک و صورت یکی از کشورهای پیشرفته جهان نامید.

با عنایت به این پتانسیل‌ها و کاستیها پیشنهادات زیر قابل بررسی است:

- تلاش جمعی برای تثبیت هویت این رشته در کشور با راهکارهای مشخص چون:
- ایجاد امکان برای برنامه Dual Degree
- پایان دادن به هجمه‌های بین رشته‌ای با قبول کردن حیطه‌های هم‌پوشان
- ایجاد مراکز درمانی آموزشی تیمی مثل مراکز جراحی تومورهای سر و گردن، جراحی ترامای فک و صورت، جراحی شکاف لب و کام، جراحی کرانیوفاسیال، برگزاری سمینارها و دوره‌های آموزشی و فعالیت‌های پژوهشی مشترک بین رشته‌های هم‌پوشان
- کمک به توسعه مراکز آموزشی این رشته در کشور با توجه ویژه به حفظ کیفیت
- اعزام متخصصین این رشته به کشورهای پیشرفته جهت طی دوره‌های پنجگانه فلوشیپ
- استفاده از پتانسیل جراحان فک و صورت ایرانی مقیم کشورهای پیشرفته در درمان، آموزش و پژوهش (نزدیک به یکصد جراح فک و صورت ایرانی در آمریکا، آلمان و انگلستان زندگی می‌کنند)

- توجه ویژه به اعضای هیئت علمی تمام وقت دانشگاهها از نظر تأمین امکانات لازم برای گسترش هر چه بیشتر آموزش و پژوهش در کنار درمان بیماران نیازمند در بخش دولتی.
- ایجاد امکان حضور قوی متخصصین این رشته در کنفرانس‌های مهم بین‌المللی برای ارائه نتایج فعالیت‌ها و تجربیات با هدف بالا بردن جایگاه ایران در جهان
- توجه به تأسیس مراکز پژوهشی مرتبط در دانشگاهها
- توجه و کمک به راه‌اندازی مجله رسمی انجمن و حمایت در جهت اعتلای آن

روش کار تهیه و تدوین

با استفاده از منابع موجود و در دسترس اقدام به تهیه و تنظیم این گزارش شده است. در تهیه این گزارش به علت عدم امکان استفاده از منابع رسمی وزارت بهداشت، صحت آمارهای ارائه شده مورد تایید انجمن نمیباشد.

- 1- Daniel M. Laskin. The Past, Present, and Future of Oral and Maxillofacial Surgery. J Oral Maxillofac Surg 66:1037-1040, 2008
- 2- Massachusetts General Hospital, Department of Oral and Maxillofacial Surgery
<http://www.massgeneral.org/newomfs/>
- 3- Accreditation Standards for Clinical Fellowship Training Programs in Oral and Maxillofacial Surgery revised: January 30, 2001
- 4- Stoelinga P: International guidelines for specialty training in oral and maxillofacial surgery. Int J Oral Maxillofac Surg 21:130, 1992
- 5- Training for Oral and Maxillofacial Surgery, Academic Oral Surgery, and Surgical Dentistry in the United Kingdom . J Oral Maxillofac Surg 64:1803-1806, 2006.
- 6- European guidelines for specialty training in oral and maxillofacial surgery. Rev Stomatol Chir Maxillofac 104:186, 2003

- 1- لیست تعدادی از مقالات منتشر شده در سالهای اخیر در معتبرترین مجلات دنیا، پیوست 1
- 2- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت ایران، پیوست 2
- 3- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت آمریکا، پیوست 3
- 4- کوریکولوم آموزشی فلوشیپ های جراحی دهان و فک و صورت آمریکا، پیوست 4
- 5- کوریکولوم آموزشی فلوشیپ های جراحی دهان و فک و صورت اروپا، پیوست 5
- 6- حیطه کاری جراحان دهان و فک و صورت آمریکا- اعلام شده توسط انجمن پزشکی آمریکا- 2009، پیوست 6

پیوست ها

پیوست 1- لیست تعدادی از مقالات منتشر شده در سالهای اخیر در معتبرترین مجلات دنیا

پیوست 2- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت ایران

پیوست 3- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت آمریکا

پیوست 4- کوریکولوم آموزشی فلوشیپ های جراحی دهان و فک و صورت آمریکا

پیوست 5- کوریکولوم آموزشی فلوشیپ های جراحی دهان و فک و صورت اروپا

پیوست 6- حیطه کاری جراحان دهان و فک و صورت آمریکا- اعلام شده توسط انجمن پزشکی آمریکا- 2009

پیوست 1- لیست تعدادی از مقالات منتشر شده در سالهای اخیر در معتبرترین مجلات دنیا

The “Crescent” Graft: A New Design for Bone Reconstruction in Implant Dentistry

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 67, Issue 8, August 2009, Pages 1735-1738

Ali Hassani, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Shervin Tabeshfar, Seyed Aliakbar Vahdati

Assessment of radiographic factors affecting surgical exposure and orthodontic alignment of impacted canines of the palate: A 15-year retrospective study

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 107, Issue 6, June 2009, Pages 772-775

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Fataneh Alavi Tabatabaie, Fina Navi, Hasan Ali Shafeie, Behnam Khosravani Fard, Zahra Hayati

Treatment of Arteriovenous Malformations: Assessment of 2 Techniques—Transmandibular Curettage Versus Resection and Immediate Replantation

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 66, Issue 12, December 2008, Pages 2557-2565

Hossein Behnia, Iraj Ghodoosi, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Arash Khojasteh, Ahmad Masjedi

Variable Presentations of Aneurysmal Bone Cysts of the Jaws: 51 Cases Treated During a 30-Year Period

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 66, Issue 10, October 2008, Pages 2098-2103

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Fina Navi, Pooyan Sadr Eshkevari, Seyed Mehdi Jafari, Mohammad Ghasem Shams, Maryam Taheri, Fatemeh Mashhadi Abbas, Pourya Motahhari

Experience With the Prefabricated Free Fibula Flap for Reconstruction of Maxillary and Mandibular Defects

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 66, Issue 2, February 2008, Pages 260-264
Shahram Nazerani, Hossein Behnia, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Orofacial granulomatosis of the lower lip and cheek: report of a case

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 104, Issue 4, October 2007, Pages e42-e44

Mohammad Ghasem Shams, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Taghi Azizi

Primary Treatment of Penetrating Injuries to the Face

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 65, Issue 6, June 2007, Pages 1215-1218

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Peripheral and central giant cell granulomas of the jaws: A demographic study

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 103, Issue 6, June 2007, Pages e39-e43

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Nosratollah Eshghyar, Seyyed Mehdi Jafari, Essagh Lassemi, Fina Navi, Fatemeh Mashhadi Abbas, Sam Khalifeh, Pooyan Sadr Eshkevari

Technique to manage simultaneously impacted mandibular second and third molars in adolescent patients

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 103, Issue 4, April 2007, Pages 464-466

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Hassan Ali Shafeie

Congenital fusion of the maxilla and mandible: brief case report

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 102, Issue 2, August 2006, Pages e1-e3

Mohammad Ghasem Shams, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Hassan Lal Dolat Abad

A simple technique to facilitate the Le Fort I osteotomy downfracture

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 99, Issue 6, June 2005, Pages e39-e41

Mohammad Ghasem Shams, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Primary management of maxillofacial hard and soft tissue gunshot and shrapnel injuries

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 61, Issue 12, December 2003, Pages 1390-1398

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Ewing's sarcoma of the mandibular condyle: report of a case

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 61, Issue 10, October 2003, Pages 1216-1219

Kourosh Taheri Talesh, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Mojgan Jeihounian

Massive osteolysis of the mandible: a case report

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 61, Issue 8, August 2003, Pages 957-963

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Seyyed Mohammad Homauni, Hossein Behnia

Aspergilloma of the maxillary sinus complicating an oroantral fistula

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology & Endodontics, Volume 96, Issue 1, July 2003, Pages 3-5

Mohammad Ghasem Shams, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

An assessment of maxillofacial fractures: A 5-year study of 237 patients

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 61, Issue 1, January 2003, Pages 61-64

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Destructive aneurysmal bone cyst of the mandibular condyle: Report of a case and review of the literature

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 60, Issue 11, November 2002, Pages 1357-1361

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

A more effective alar cinch technique

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 60, Issue 6, June 2002, Pages 712-715

Mohammad Ghasem Shams, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

A technique to manage gingival complications of third molar surgery

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology & Endodontics, Volume 90, Issue 2, August 2000, Pages 140-143

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Experience with regional flaps in the comprehensive treatment of maxillofacial soft-tissue injuries in war victims

Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery, Volume 27, Issue 4, August 1999, Pages 256-265

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Hossein Behnia

The osteoplastic flap for access to the oral and maxillofacial region'

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 87, Issue 6, June 1999, Pages 647-648

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Rehabilitation of war-injured patients with implants: Analysis of 442 implants placed during a 6-year period

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 57, Issue 8, August 1999, Pages 907-913

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Hamid Mahmood Hashemi, Mohammad Ghasem Shams, Abbas Nakhaie Nejad

Treatment of cherubism with locally aggressive behavior presenting in adulthood: Report of four cases and a proposed new grading system

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 56, Issue 11, November 1998, Pages 1336-1342

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Radiolucent lesion of the mandibular angle and ramus

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 56, Issue 9, September 1998, Pages 1086-1090

Hossein Behnia, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Kurt E. Bruksch

Delayed cerebrospinal fluid leakage after head and facial trauma resulting in meningitis: A case report

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 56, Issue 3, March 1998, Pages 365-367

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Ahmad Sadidi

Aneurysmal bone cysts of the jaws: clinicopathological features, radiographic evaluation and treatment analysis of 17 cases

Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery, Volume 26, Issue 1, February 1998, Pages 56-62

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

A contra-angle saw blade for intraoral vertical osteotomy

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 85, Issue 5, May 1998, Pages 492-

493

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Large radiolucent lesion of the mandibular condyle

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 55, Issue 11, November 1997, Pages 1300-1304

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Mary F. Stavropoulos

Transient temporal nerve paresis after intraoral subcondylar ramus osteotomy

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 55, Issue 5, May 1997, Pages 527-528

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Use of activator appliances in pediatric patients treated with costochondral grafts for temporomandibular joint ankylosis: Analysis of 13 cases

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 55, Issue 12, December 1997, Pages 1408-1414

Hossein Behnia, Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Azita Tehranchi

Treatment of condylar hyperplasia of the mandible using unilateral ramus osteotomies

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 54, Issue 10, October 1996, Pages 1161-1169

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Multiple, rapidly growing, submandibular masses

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 54, Issue 7, July 1996, Pages 898-903

Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, A. Thomas Indresano

Treatment of post-traumatic lower lip ptosis: Report of case

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 54, Issue 2, February 1996, Pages 230-233
Mohammad Hosein Kalantar Motamedi

Aneurysmal bone cyst of the jaws: Analysis of 11 cases

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 52, Issue 5, May 1994, Pages 471-475
Mohammad Hosein Kalantar Motamedi, Esmail Yazdi

Secondary repair of alveolar clefts using human mesenchymal stem cells

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 108, Issue 2, August 2009, Pages e1-e6
Hossein Behnia, Arash Khojasteh, Masoud Soleimani, Azita Tehranchi, Ahad Khoshzaban, Saeed Hidari Keshel, Reza Atashi

The effect of fluoxetine on bone regeneration in rat calvarial bone defects

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 108, Issue 1, July 2009, Pages 22-27
Seyed Hossein Mortazavi, Arash Khojasteh, Hamed Vaziri, Ahad Khoshzaban, Mohsen Vahid Roudsari, Sayyed Hassan Emami Razavi

Measurement of volume changes of sinus floor augmentation covered with buccal fat pad: A case series study

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 107, Issue 3, March 2009, Pages 369-374
Ali Hassani, Arash Khojasteh, Marzieh Alikhasi, Hamed Vaziri

Mesenchymal stem cells enhance bone regeneration in rat calvarial critical size defects more than platelete-rich plasma

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 106, Issue 3, September 2008, Pages 356-362

Arash Khojasteh, Mohamadreza Baghaban Eslaminejad, Hamid Nazarian

Sinus augmentation using human mesenchymal stem cells loaded into a β -tricalcium phosphate/hydroxyapatite scaffold

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 106, Issue 2, August 2008, Pages 203-209

Yadollah Soleymani Shayesteh, Arash Khojasteh, Masoud Soleimani, Marzieh Alikhasi, Ahad Khoshzaban, Naser Ahmadbeigi

Marrow-derived mesenchymal stem cells-directed bone regeneration in the dog mandible: a comparison between biphasic calcium phosphate and natural bone mineral

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 105, Issue 5, May 2008, Pages e14-e24

Mohammad Jafarian, Mohamadreza Baghaban Eslaminejad, Arash Khojasteh, Fatemeh Mashhadi Abbas, Mohammad Mehdi Dehghan, Rahele Hassanizadeh, Bahar Houshmand

Superior Repositioning of the Maxilla in Thalassemia-Induced Facial Deformity: Report of 3 Cases and a Review of the Literature

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 65, Issue 5, May 2007, Pages 1023-1031

Seyyed Hossein Mortazavi, Arash Khojasteh

Management of mandibular vascular malformation with sclerotherapy. Report of two cases

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 102, Issue 1, July 2006, Pages 99-103

Ali Hassani, Arash Khojasteh, Reza Vahid

Intraosseous mucoepidermoid carcinoma of the maxilla in a teenager: A case report and review of literature

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, Volume 100, Issue 6, December 2005, Pages e93-e96

Abbas Khodayari Namin, Mohammad Moshref, Hossein Shahoon, Atefeh Mashhadi, Arash Khojasteh

Acute suppurative osteomyelitis of the lower jaw in Wolfram syndrome: Report of case and review of literature

Oral Oncology Extra, Volume 41, Issue 9, October 2005, Pages 191-194

Hossein Mortazavi, Hossein Shahoon, Arash Khojasteh

Mandibular pathologic fracture as a first sign of disseminated angiosarcoma: A case report and review of literatures

Oral Oncology Extra, Volume 41, Issue 8, September 2005, Pages 178-182

Abbas Khodayari, Arash Khojasteh

The Anterior Palate as a Donor Site in Maxillofacial Bone Grafting: A Quantitative Anatomic Study

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 63, Issue 8, August 2005, Pages 1196-1200

Ali Hassani, Arash Khojasteh, Ali Nasir Shamsabad

Histopathologic comparison of normal and hyperplastic condyles

Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology & Endodontics, Volume 96, Issue 6, December 2003, Pages 711-717

Behnam Eslami, Hossein Behnia, Haleh Javadi, Kazem Savojbolaghchi Khiabani, Arash Shoja Saffar

Facial symmetry after distraction osteogenesis and orthodontic therapy

American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics, Volume 120, Issue 2, August 2001, Pages 149-153

Azita Tehrani, Hossein Behnia

An anatomic study of the lingual nerve in the third molar region

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 58, Issue 6, June 2000, Pages 649-651

Hossein Behnia, Arash Kheradnar, Mahnound Shahi-okhi

Congenital unilateral fusion of the mandibular and maxillary alveolar ridges, temporomandibular joint, and coronoid process: A case report

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 54, Issue 6, June 1996, Pages 773-776

Hossein Behnia, Mohammad Ghasem Shamse

Poster 266: Reconstruction of Orbital Floor Blowout Fractures With Conchal Auricular or Nasoseptal Cartilage Graft: A Comparative Study

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 65, Issue 9, Supplement 1, September 2007, Page 43.e149

Ata Garajei

Poster 004: Crestal Anesthesia: Efficient, Fast, and Reliable Technique in Posterior Mandibular Exodontia

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 65, Issue 9, Supplement 1, September 2007, Page 43.e3

Ata Garajei

Poster 273: Treatment of Mandibular Angle Fractures Using 1 Biodegradable Miniplate

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 65, Issue 9, Supplement 1, September 2007, Page 43.e153

Ata Garajei

P2.69. The subclavicular route for the pectoralis major flap in oral reconstruction – Our five years' experience

Oral Oncology Supplement, Volume 3, Issue 1, July 2009, Pages 183-184

Ali A. Kheradmand, A. Garajei, A. Pazoki

Poster 28: Nasal Reconstruction With Preoperative Tissue Expander and Forehead Flap—Our 5 Years' Experience

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 67, Issue 9, Supplement 1, September 2009, Pages 83-84

Ata Garajei

Study of the cephalometric features of parents of children with cleft lip and/or palate anomaly

International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 36, Issue 3, March 2007, Pages 200-206
M. Zandi, A. Miresmaeili

P.085 Comparison of corticosteroids and rubber drain for reduction of sequelae after third molar surgery

Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery, Volume 34, Supplement 1, September 2006, Page 153
M. Zandi

A study of cephalometric features of parents of children having cleft lip and/or palate anomaly

International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 34, Supplement 1, 2005, Page 101
M. Zandi, A.F. Miresmaili

Oblique use of a trephine bur for the harvesting of tibial bone grafts

British Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 46, Issue 8, December 2008, Pages 690-691
Hamid Mahmood Hashemi

Evaluation of Intraoral Verticosagittal Ramus Osteotomy for Correction of Mandibular Prognathism: A 10-Year Study

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 66, Issue 3, March 2008, Pages 509-512
Hamid Mahmood Hashemi

Post extraction infratemporal space infection: report of a case

International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 38, Issue 5, May 2009, Page 488
A.H. Mesgarzadeh

Malignant fibrous histiocytoma of the mandible in the context of a traumatic Marjolin's ulcer

Journal of Tissue Viability, Volume 17, Issue 2, May 2008, Pages 38-43

Ali Hossein Mesgarzadeh, Ramin Mostofi Zadeh Farahani, Nathaniel Treister

Comparison of conchal cartilage graft with nasal septal cartilage graft for reconstruction of orbital floor blowout fractures

British Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, In Press, Corrected Proof, Available online 18 November 2009

Mohammad Bayat, Fatemeh Momen-Heravi, Omid Khalilzadeh, Zeeia Mirhosseni, Ali Sadeghi-Tari

A comparison of bone reconstruction following application of bone matrix gelatin and autogenous bone grafts to alveolar defects: An animal study

Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery, In Press, Corrected Proof, Available online 11 November 2009

Mohammad Bayat, Fatemeh Momen-Heravi, Mehdi Marjani, Pouria Motahhary

Sometimes The Old is Still Gold

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Volume 67, Issue 6, June 2009, Pages 1356-1357

Seyed Mehdi Jafari

Facial Artery Pseudoaneurysm Following Surgical Removal of a Mandibular Molar

Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, In Press, Corrected Proof, Available online 16 December 2009

Farshid Rayati, Hossein Parsa, Pooria Fallah Abed, Tuba Karagah

پیوست 2- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت ایران

پیوست 3- کوریکولوم آموزشی جراحی دهان و فک و صورت آمریکا

پیوست 4- کوریکولوم آموزشی فلوشیپ های جراحی دهان و فک و صورت آمریکا

پیوست 5- حیطه کاری جراحیان دهان و فک و صورت آمریکا- اعلام شده توسط انجمن پزشکی آمریکا- 2009

Oral and Maxillofacial Surgery is the practice of dentistry that includes the diagnosis and treatment of disease, injuries, and defects involving the oral and maxillofacial region. Oral and Maxillofacial Surgeons treat conditions, defects, injuries and esthetic aspects of the mouth, teeth, jaws and face. This branch of surgical practice has had many challenges in Iran and our attempt is based on illustration of different aspects of it. The main aim of this report is that it will be helpful for future planning and programs.